

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צ"א

עין משפט
גד מצוה

ל' א ב מיי פ"א מהלכות
מעשר הל' ב סמג עשין
קנה טו"ע קי' שלא פני'
סו:
ל' א ב מיי פ"י מהל'
גירושין הלכה ט
טו"ע אה"ע סימן טו
סעף כ: מ

אמר רב ששת קנסא. ולא מצי לשנויי דמתניתין כרבי מאיר דלמור (לעיל דף פה): מעשר ראשון אסור לזרים דגמר מתרומה ור"ק מה תרומה מיתסרא לזונה אף מעשר כן דלפילו ר"מ מודה דזונה לא מיתסרא במעשר דלא יליפי מתרומה לגבי הא משום דמה תרומה לא מיתסרה מתרומה אלא צביאה דמיפסלה לכהונה אף במעשר נמי לא מיתסרה במעשר אלא צביאה דמיפסלה צה לזויה דע"כ צביאתא דפריך מינה ר' מאיר היא דלרבנן לא אינטריך למיתני זונה אוכלת במעשר דמתיבא ס"ד דמיפסלה אלא דואי לר"מ נמי שריא אס לא מטעם קנסא דקאמר ושמא לרבי מאיר דוקא מיפסלה באכילת מעשר דקנסיה שמתשב כורה וזר אסור במעשר אבל לרבנן לא שייך לקנסיה דלא גרעה מזר ומתני' ר"מ היא אי נמי אפילו כרבנן דקנסיה שלא ליתן מעשר לה אף על פי שמתרת לאוכלו:

ב שבן מציאתה ומעשה ידיה דמזון הוא. דלא קניס וחסדי קניס מה שאין מציאתה ומעשה ידיה לבעל משום דליכא לה איבה וגם מתוך כך אין לה מזונות ומכל מקום קאמר לקמן מדידה לדדיה משום דקניס נשים מעשה ידיהן עדופות ממזונותיהן:

הני דמחיים קנים. וא"ת כיון דר' שמעון מודה דלכריכה גט מזה ומוה אלמא חיישין שמא ו) גירשה זה ונשא זה דבהי תלי טעמא כדלמור לעיל (דף פח): מהאי טעמא גופיה א"כ לא תתייבס שמא יאמרו גירש זה ונשא זה ונמלא נשא גרושת אחיו ואר"י דמכל מקום כיון דלא קניס לאחר מיתה לא חיישין מידי דהוה אנתקדשה ואחר כך צא בעלה דמותרת לו:

על פי בית דין הוא דבעיא גיטא ע"פ עדים לא בעיא גיטא. וא"ת היכי מדקדק מזה דע"פ עדים מותרת לחזור לרבנן לעולם אימא לך דאסורה אע"ג דלא בעיה גט מידי דהוה אנשאת ע"פ צ"ד לר' שמעון דלמור אדי ואידי לא בעיה גט ואפ"ה מודה ר"ש דנשאת בעד אחד דתלא מזה ומזה ואר"י דאין ראייה מדרבי שמעון לרבנן דלרבי שמעון לית ליה קנסא דגט דשום מקום אבל רבנן דקנסו להכריכה גט מזה ומזה בעד אחד אס איתא דהוה קניסין צ"ב עדים הוה בעיה גיטא ומכלל בעיה גט שמע מינה דלא קנסיה צבני עדים ומותרת לחזור: רבינא

כל עריות (ב) שבתורה אין צריכות הימנו גט ב"ד על פי בית דין הוא דבעיא גיטא על פי אילימא רבי שמעון על פי בית דין מי בעיא גט והתניא ר' שמעון אומר עשו ב"ד בהוראתן כזרון איש באשה על פי עדים כשגגת איש באשה אידי ואידי לא בעיא גט אלא לאו רבנן היא דתריץ הכי ר"ש אומר עשו ב"ד בהוראתן כזרון איש באשה על פי עדים כשגגת איש באשה ומיתסרא על בעלה רבינא

פשיטא. זונה היא: לזיה שנסתת. וחיישין שמא נבעלה לעוול כוכבים: או שנבעלה בעולם זונה. כגון לעוול כוכבים ועד וחלל וכל הנך דלמור באלמנה לכו"ג. (לעיל פח): דמפסלה צהו צה כהן מתרומה גבי לזיה לא פסלי ממעשר: כתרומה דרבנן. דאילו בתרומה דלזרייתא לא אינטריך למיתני דכיון דקנסיה למעשר כ"ש אתרומה: כנסה מאי עבידה. הא תנן צרישא אין לה כנסה: כנסה בנין דיקרין. דתנן צכתובות (דף נב): כנסה בנין דיקרין (ו) דיהוין ליכי מינאי אינון ירתין כסף כנסותין יתר על חולקהו דעס אחוהו וחס ממה צמיו ונשא שניה וילדה לו ומת הוא צני שניה אפי' הן נקבות נוטלין כנסה אמנ כחז גמור שהרי נתאלמנה מאציהו צני ראשונה אס יש זכרים נוטלין כנסה אמנ ואף על גב דמתה צמיו דרבנן תקון כנסה בנין דיקרין כדי שיקפון אדם ויתן לבתו כנו. והכא לא שקלי יורשין דילה כנסה בנין דיקרין אלא בני הכשרה נוטלין כנסה אמנ והשאר חולקין צשוה: ולא מייבס מדרבנן. דרבנן קנסיה: אחיו של שני חולץ מדרבנן. דמדלזרייתא לא רמיא קמיה ורבנן הוה דלכריכה חליצה משום גזירה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה כדלמור"י לגבי גט: צביאה דעיקר איסורא לא קניס. דקמני צביאתה קונה אותה לפטור לרמה: הני דיפסלה חליצה וליכא למימר אחי לקיומה הואיל ונוהג צה מנהג נשים ואפ"י הכי לא קניס כ"ש כנסה דהוה תחלת גירושין כי שקלה כנסה: דמתני. צמיו בעלה: נשאת שלא צרשות. רבי שמעון קאמר לה: צקמייפא. צביאתה או חליצתה כו' צנשאת צעד אחד: מכלל דפליגי. רבנן עליה דר' שמעון צביפא צנשאת צעדים: על עריות. שאמרו שהן ערוה אין צריכות גט ממנו אס ניסת למי שהיא ערוה עליו: חוץ מאשש איש שניפס. צעד אחד ע"פ צית דין דלכריכה רבנן גיטא כדלמור צמתני: לא צביאה גט. דלכנסה היא: עשו צבוראסן. הורוה לינשא צעד אחד: כזרון איש צנשאת. כהכא צזרון על אשת איש ונאסרה על בעלה: כשגגת איש צנשאת. ולא נאסרה: אידי ואידי לא בעיה גט. מדקא מדמי ליה לזרון ולשוגג: אלא לאו רבנן היא. ושמע מינה צעדים מודו: לעולם רבי שמעון היא. הך קמייפא דקמני חוץ מאשש איש כו': ככוונס איש צנשאת. כפנייה שנתכוון לקדשה דבעיה גיטא: כשלא ככוונה. ככא על הפנייה שלא לשם קדושין: לענין איסורא. ולעולם דקאס ס"ד מעיקרא כזרון איש צנשאת איש ומיהו לענין גט לא קמיירי דלע"ג דמדמי לה לזרון בעיה גיטא: ולא

פשיטא בת לוי מן המעשר איצטריכא ליה ובת לוי מן המעשר מי מיפסלא בזנות והתני' לזיה שנסבית או שנבעלה בעילת זנות נותנין לה מעשר ואוכלת אמר רב ששת קנסא: בת כהן מן התרומה: אפי' בתרומה דרבנן: ואין יורשיו של זה ויורשיו של זה יורשין כתובתה וכו': ככתובה מאי עבידתה אמר רב פפא כתובת בנין דיקרין פשיטא מהו דתימא לדידה דעבדא איסורא קנסיה רבנן לזרעה לא קנסו רבנן קמ"ל: אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ולא מייבמין: אחיו של ראשון חולץ מדאורייתא ולא מייבם מדרבנן אחיו של שני חולץ מדרבנן ולא מייבם לא מדאורייתא ולא מדרבנן: ר' יוסי אומר כתובתה על נכסי בעלה וכו': אמר רב הונא בתראי מודו לקמאי קמאי לא מודו לבתראי ר' שמעון מודי ליה לר' אלעזר דמה ביאה דעיקר איסורא לא קנים וכ"ש מציאתה ומעשה ידיה דממוניה הוא ור' אלעזר לא מודי ליה לר' שמעון מציאתה ומעשה ידיה דממוניה הוא לא קנים אבל ביאה דאיסורא הוא קנים ותרוייהו מודו ליה לר' יוסי דיתבא תותיה לא קנים וכל שבן כתובה דלמשקל ומיפק קאי ורבי יוסי לא מודי להו כתובה דלמשקל ומיפק הוא דלא קנים אבל הני דיתבא תותיה קנים רבי יוחנן אמר קמאי מודו לבתראי בתראי לא מודו לקמאי ר' יוסי מודי ליה לר' אלעזר כתובה דמדרידה לדידה לא קנים וכ"ש מציאתה ומעשה ידיה דמדרידה לדידה ור' אלעזר לא מודי ליה מציאתה ומעשה ידיה הוא דמדרידה לדידה לא קנים אבל כתובה דמדרידה לדידה קנים ותרוייהו מודו ליה לר' שמעון ומה הני דמחיים לא קניס ביאה דלאחר מיתה לא כ"ש ור' שמעון לא מודי להו ביאה הוא דלאחר מיתה לא קנים אבל הני דמחיים קנים: נשאת שלא ברשות וכו': אמר רב הונא אמר רב הכי הלכתא א"ל רב נחמן גנגבא וגובי למה לך אי סבירא לך כרבי שמעון אימא הלכה כרבי שמעון דשמעתין כרבי שמעון קאזלה וכי תימא אי אמינא הלכה כרבי שמעון משמע אפילו בקמייתא אימא הלכה כר' שמעון באחרונה קשיא א"ר ששת אמינא כי ניים ושכיב רב אמרה להא שמעתתא הלכה מכלל דפליגי מאי הוה לה למיעבד מיאנאס אנסה ועוד תניא

כל עריות (ב) שבתורה אין צריכות הימנו גט ב"ד על פי בית דין הוא דבעיא גיטא על פי אילימא רבי שמעון על פי בית דין מי בעיא גט והתניא ר' שמעון אומר עשו ב"ד בהוראתן כזרון איש באשה על פי עדים כשגגת איש באשה ומיתסרא על בעלה רבינא

(א) [בכורות מו.], (ב) [בכורות נה.], (ג) [לעיל פח.], (ד) [בכורות יט. צ"ב קנה.], (ה) [לעיל דף ע"ג.], (ו) [שבת מו. ק"ו. ע"ג.], (ז) [לעיל פח.].

הגהות הב"ח
(א) גמ' כל עריות שאמרו אין צריכות הימנו גט: (ב) רש"י ד"ה כנסה בנין דיקרין וכו' דיקרין בנין דיקרין דכיון לבי מינאי: (ג) תוס' ד"ה הני וכו' שמא יאמרו גירשה זה:

מוסף רש"י
נותנין לה מעשר. מעשר ראשון שנאכל לזויה (בכורות מו.). כתובת בנין דיקרין. ויכי קאמר ממה היא צמיי שניה וירשה הם, אין צניס שיש לה מזה ומזה נוטלין כנסה אמנ ככנין דכין כשכין לחלוק כנסה אציהס אלא חולקין צשוה (כתובות נב.).